

KURZEMES
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

2020.gada 30. novembrī

Atvērt sirdis un durvis bērniem bez ģimenes

Pieaugot alternatīvu ārpusģimenes aprūpes formu pieejamībai, bērnu aprūpes centros jeb bērnumos Kurzemes reģionā dzīvojošo bērnu un jauniešu skaits turpina samazināties. Kā liecina Kurzemes plānošanas reģiona apkopotā informācija, kopš 2016.gada bērnu un jauniešu skaits bērnumos mazinājies par 56% no 146 līdz 82 bērniem 2020.gada sākumā. Kopumā, pēc Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas datiem, 2019.gada sākumā ārpusģimenes aprūpi Kurzemes reģionā saņēma 973 bērni un jaunieši. Savukārt alternatīvas ārpusģimenes aprūpes formas Kurzemes reģionā 2019.gada sākumā tika nodrošinātas 868 bērniem - 203 bērni atradās audžuģimenēs un 665 bērni atradās pie aizbildņa. No tiem audžuģimenēs dzīvo 22 Kuldīgas, 14 Aizputes, 3 Alsungas un 3 Skrundas novadu bērni, savukārt aizbildnībā dzīvo 65 Kuldīgas, 49 Aizputes, 1 Alsungas un 22 Skrundas novadu bērni. Vairāku Kurzemes pašvaldību kā Alsungas, Priekules, Durbes un citu novadu bērni nav ievietoti nevienā bērnumā, bet alternatīvās ārpusģimenes aprūpes formās kā audžuģimenē vai pie aizbildņa.

Šī tendence iepriecina, jo tādējādi bērniem un jauniešiem tiek sniegta iespēja saņemt daudz spēcīgāku pamatu turpmākajai dzīvei. Tas arī vieš cerību, ka vietu skaita mazināšana bērnumos šķiet sasniedzams rezultāts tāpēc, ka jau šobrīd ir pašvaldības, kuras atrod citus alternatīvus risinājumus, lai bērni nenonāktu institucionāla tipa iestādēs.

Tomēr, lai šo kopumā pozitīvo tendenci saglabātu un nodrošinātu ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu un jauniešu iespējas dzīvot pēc iespējas ģimeniskai videi pietuvinātos apstākļos, jāveicina ne tikai audžuģimeņu un aizbildņu kapacitāte un atbalsta mehānismi, bet jāveido arī sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi - ģimeniskai videi pietuvināti pakalpojumi un jauniešu mājas.

Lai atbalstītu un motivētu potenciālos aizbildņus, adoptētājus un audžuģimenes un veicinātu bērnumos dzīvojošo bērnu nonākšanu ģimenēs, projekta "Kurzeme visiem" ietvaros esam organizējuši dažādus pasākumus. Integrējošajās nometnēs palīdzējām savest kopā potenciālos aizbildņus, adoptētājus un audžuģimenes ar ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem un jauniešiem, sarunu vakaros visā Kurzemē izglītojam un iedrošinājam vairāk nekā 130 potenciālo aizbildņu, adoptētāju un audžuģimeņu, tāpat nodrošinājam iespēju saņemt arī individuālas psihologa, jurista un sociālā darbinieka konsultācijas. Šis darbs noteikti ir turpināms, vēlos arī atgādināt, ka joprojām atbalsts un konsultācijas gan esošajiem, gan topošajiem aizbildņiem, adoptētājiem un audžuģimenēm pieejami [Ārpusģimeņu atbalsta centros](#) visā Latvijā.

Kurzemes lielākajās pilsētās – Liepājā un Ventspilī – deinstitutionalizācijas procesa ietvaros tiek veidoti ģimeniskai videi pietuvināti pakalpojumi jeb ĢVPP un jauniešu māja, kur tuvākajos gados pārcelsies 36 šobrīd bērnumos dzīvojoši bērni un jaunieši. Viņiem būs iespēja ne tikai dzīvot pilnvērtīgāku dzīvi ģimeniskā vidē kopā ar atbalsta personālu, bet arī labāk sagatavoties patstāvīgas dzīves uzsākšanai nākotnē.

Tomēr visbūtiskākais ir sabiedrības – mūsu visu un ikviena – gatavība atvērt savas sirdis vai pat savas mājas durvis bez vecāku aprūpes palikušajiem bērniem un jauniešiem. Deinstitutionalizācijas ietvaros var tapt jauna ēka, tomēr tieši mēs – līdzcilvēki – varam palīdzēt tās padarīt par īstām mājām, pieņemot un

atbalstot gan bērnus, gan jauniešus. Mūsu gatavība pašiem dot kādam bērnam vai jauniešiem mājas var būt mūža iespēja kādam bērnam vai jauniešiem saņemt tieši viņam tik nepieciešamo atbalstu cerībai uz labāku dzīvi. Iedrošinot kādu, kurš vēlas kļūt par aizbildni, adoptētāju vai audžuģimeni, tieši mēs būsime tie, kuri ļaus kādam bērnam vai jauniešiem atgūt iespēju uzticēties un paļauties, ieraugot citādāku pasauli.

Tikai kopā mēs visi varam panākt, lai pēc iespējas vairāk bērnu un jauniešu būtu vieta, ko saukt par mājām!

Ja vēlaties uzzināt vairāk par deinstitutionalizāciju un projektu "Kurzeme visiem", sabiedrībā balstītiem sociāliem pakalpojumiem bērniem ar FT un viņu vecākiem, aicinu apmeklēt: www.kurzemevisiem.lv

**Sandra Miķelsone – Slava,
Kurzemes plānošanas reģiona projekta "Kurzeme visiem" vadītāja**